

Grunnlagsnotat

Ny utlysning av driftskontrakt 1206 Voss 2019-2024

Innhold

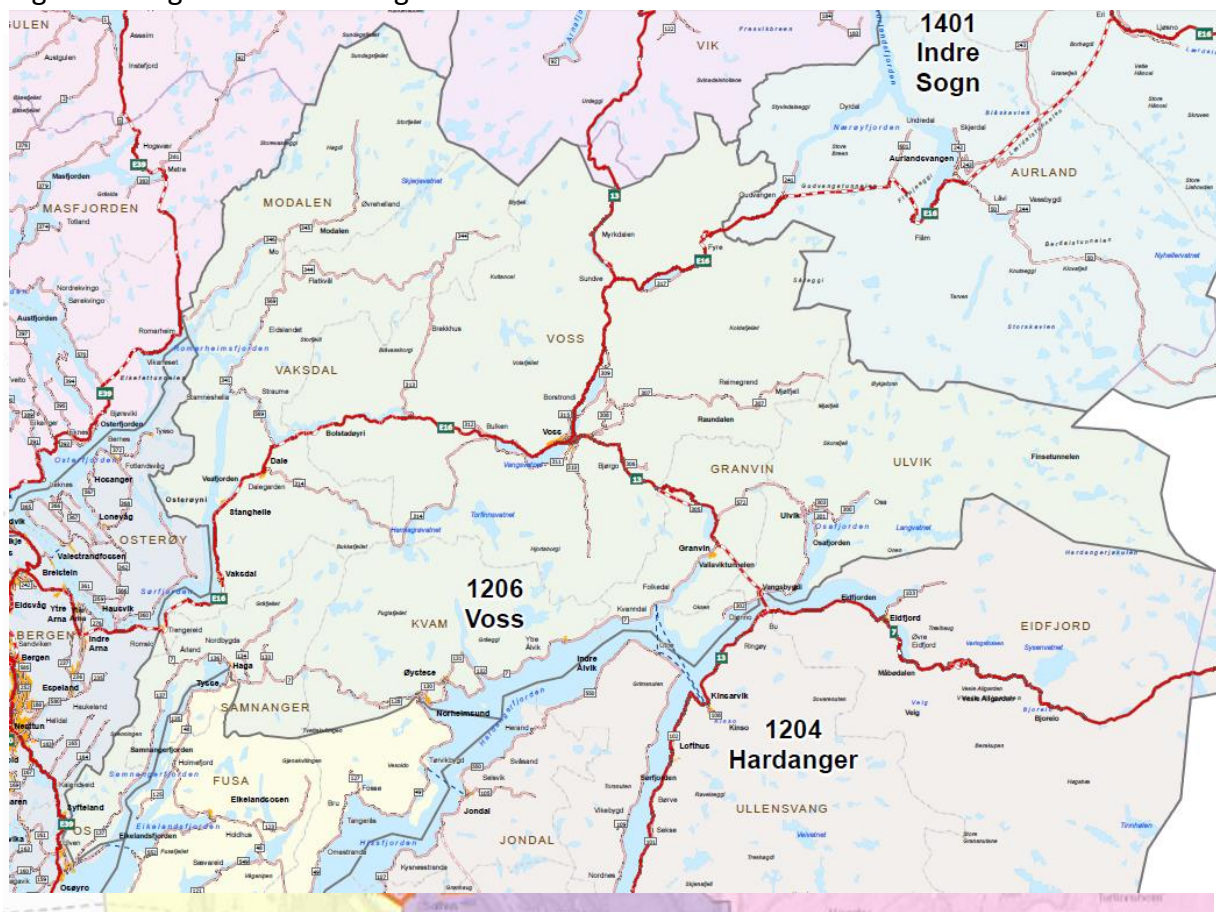
1 Innleiing	2
2 Vegnettet.....	3
3 Ansvar, organisering og oppgåver	3
4 Omgrepa drift og vedlikehald.....	3
5 Driftsprosessar.....	5
5. 1 Vinterdrift	5
5.2. Vårreingjering.....	6
5.3. Dekkereperasjonar	6
5.4. Kantslått	6
5. 5. Tunnelvask.....	6
5.6. Reinhold av sideanlegg og vegutstyr	7
6 Standard i kontrakten ved budsjettnedtrekk	7
7 Omklassifisering.....	8
8 Avtaler med kommunar	8
9 Utfordringar på vegnettet	8

1 Innleiing

Driftskontrakt 1206 Voss gjeld for perioden 1. september 2014 – 31. august 2019. Statens vegvesen vil venteleg lyse ut ny driftskontrakt våren 2019 for perioden 2019 – 2024, med oppstart 1. september 2019. Det er lagt opp til opsjon på 1 år.

Driftskontrakt 1206 Voss strekkjer seg over 11 kommunar frå Hardanger i aust til Os i vest. Den omfattar drifts- og vedlikehaldsoppgåver, med funksjonsansvar for nokre av oppgåvene, på riksveggar, riks g/s-vegar, fylkesveggar og fylkes g/s-vegar med tilhøyrande sideareal, utstyr og installasjonar. Driftskontrakt Voss har kun ansvar innanfor kommunar i Hordaland fylke, og desse er Voss, Vaksdal, Modalen, deler av Samnanger, deler av Kvam, Granvin, Ulvik, deler av Ullensvang, deler av Os, deler av Lindås og deler av Bergen kommunar/herad. Grensene er synleggjort i figur 1 under:

Figur 1: Geografisk utstrekning av DK1206 - Voss

2 Vegnettet

Vegene i kontraktsområdet ligg i Hordaland. Omhandla vegnett er om lag 730 km, fordelt på

- 170 km riksveg (E16, Rv13)
- 38 km riks- G/S-veger
- 508 km fylkesveg i Hordaland fylke
- 19 km fylkes G/S-veger

3 Ansvar, organisering og oppgåver

Hordaland fylkeskommune har ansvaret for at fylkesvegane i Hordaland har en forsvarleg standard. Arbeidet med drift og vedlikehald av fylkesvegane er i dag organisert gjennom sams vegadministrasjon. Det er Statens vegvesen ved vegavdeling Hordaland som forvaltar oppgåvene knytt til dagleg drift og vedlikehald av fylkesvegane - på vegne av Hordaland fylkeskommune. Drift av fylkesvegane er samordna med drifta av riksvegane.

Vegdirektoratet og fylkeskommunane vil avklara overgangsordninga for regionsreforma frå 1. januar 2020, og utforminga av kontrakten vil verta rørt av dette.

4 Omgrepa drift og vedlikehald

Drift og vedlikehald som fagområde betyr mykje for framkome og trafikktryggleiken på vegane.

Med drift meiner vi naudsynte oppgåver og rutinar for at vegane skal fungere godt for trafikantane sin daglege bruk. Utfordringane er størst om vinteren med snørydding/brøyting og tiltak for å auke friksjonen. Om lag 60% av driftsutgiftene over året er knytt til vinterdrift.

Vedlikehald betyr innsats og aktivitetar som tek vare på den fysiske infrastrukturen i eit lenger perspektiv, som å oppretthalde standarden på vegdekke, grøfter og vegutstyr i tråd med fastsette kvalitetskrav.

Krava til drift og vedlikehald av det einkilde objekt tek utgangspunkt i den tiltenkte funksjonen. Når vi gjennomfører drift og vedlikehald i samsvar med krava, sikrar vi at funksjonen til objektet vert teken vare på. Lågare innsats på drift og vedlikehald resulterer i auka forfall.

Oppgåvene knytt til drift og vedlikehald på fylkesvegane vert utført av private entreprenørar som vinn konkurranse om beste tilbod. Kontraktane er organisert slik at riks- og fylkesvegane inngår i same kontrakt. Kontraktregimet er todelt, med totalt åtte driftskontraktar og fem fagkontraktar.

Driftskontraktane omfattar i hovudtrekk:

- Drift av drencsystem for å sikre frie vassvegar
- Lapping og reparasjon av lokale skader i asfaltdekke
- Drift/vedlikehald av murar, støyskjermer, stabilitetssikring, kantstein, gjerde, rekkverk, skilt og anna vegutstyr; rasteplassar, leskur etc.
- Drift av grøntareal og skråningar
- Reinhold
- Inspeksjon, reinhold og reinsk av tunnelar
- Trafikkberedskap
- Inspeksjon, reingjering og enklare vedlikehald av bruer og kaiar
- Vinterdrift

Driftskontraktane inneheldt ikkje desse oppgåvene:

- Dekkefornyng
- Oppmerking
- Drift av vegljøs
- Vedlikehald av trafikksignalanlegg og andre trafikkstyrings- og overvakingssystem
- Større vedlikehaldsarbeid på t.d. drenc- og avløpsanlegg, tunnelar, murar, bruer og kaiar.
- Investeringsoppgåver

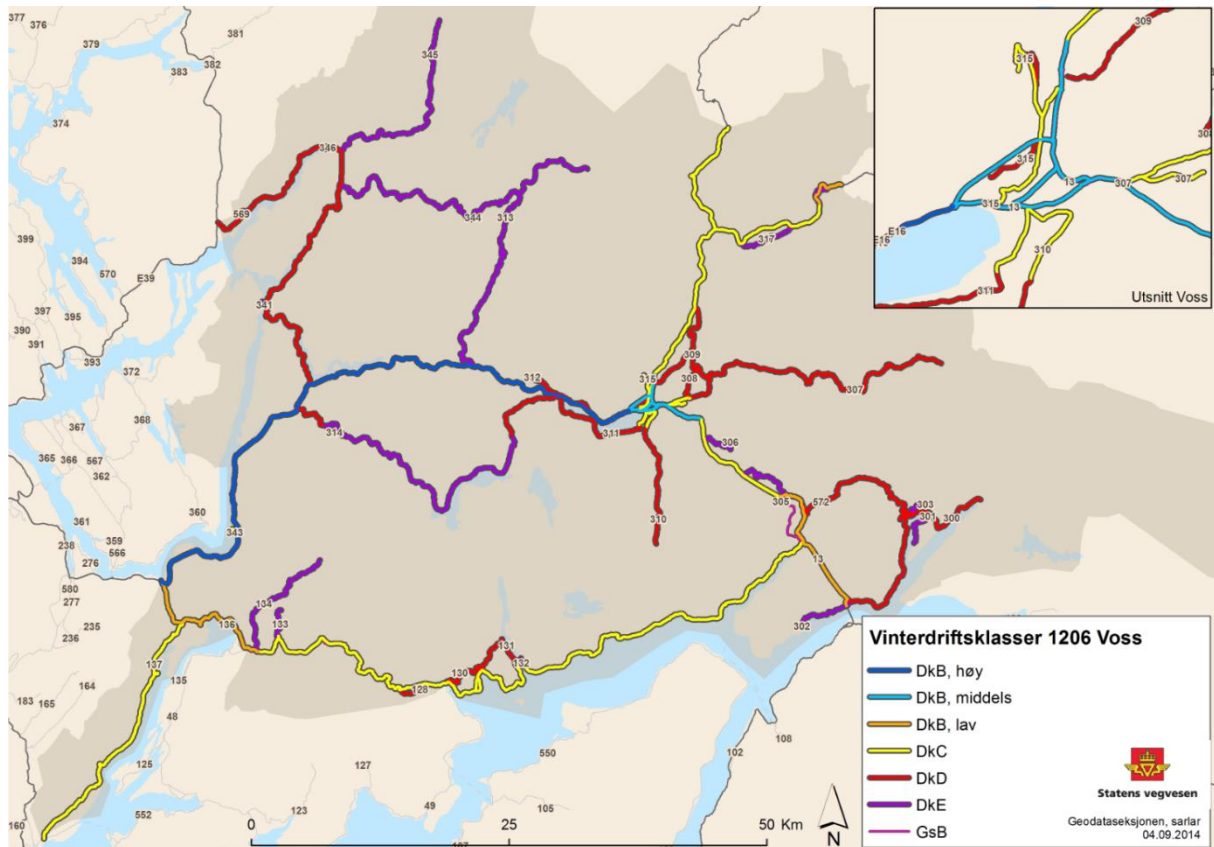
5 Driftsprosessar

5. 1 Vinterdrift

Vinterdrifta utgjer om lag 50-60% av kostnadene i driftskontraktane. Krava til vinterdrift er skildra i HB R610 (s.117-132). Standarden er delt inn i ulike driftsklassar frå DkA til DkE. Det er eigne vinterdriftsklasser for sideanlegg (plassar)¹. Gang og sykkelveg har to vinterdriftsklasser (GsA og GsB). Val av vinterdriftsklasse for ei samanhengande rute skal gjerast ut frå trafikkvolumet på vegruta.

Driftsklassane skil mellom anna mellom kva fristar entreprenørane skal halde i høve til brøyting og strøing av vegbana etter ei værhending, og kor mykje av vegbana som skal være fri for is og snø. Driftsklassane DkA og DkB nevnt ofte som barvegstrategiar, medan dei øvrige nemnt som vintervegstrategiar. I eksisterande kontrakt er hovuddelen av vinterdrifta for fylkesveger nokonlunde jamt fordelt mellom DkC, DkD og DkE. Ingen fylkesvegar, med unntak av fv. 7 frå Bjørkheim til Trengereid, har høgare driftsklasse enn DkC. Vêrtilhøva er avgjerande for utgiftssida i kontrakten, sidan mykje av oppgjersforma er mengdebaseret. Det er i ny mal for driftskontraktar gått frå tonn salt til minuttpris for aktivitet. Dette for å gi betre intensiv til å reduser saltmengden bruk per tur.

Driftskontrakt Voss har ingen vegar i driftsklasse DkA og GsA. Kart under viser dagens vinterdriftsklasser.

¹ https://www.vegvesen.no/s/anbud/dkmal2015/xxxx-D2-S10-Krav_til_likke_vinterdriftsklasser-20140501.pdf

5.2. Vårreingjering

Entreprenørane nyttar store spesialutstyrte feiebililar for å koste vegbana fri for støv, salt og sand. Skyllevatnet vert handsama som spesialavfall og slamavfall skal leverast på godkjent deponi. Dette gjennomførast i hovudsak om våren for å rydde etter vinterdrifta. Feiinga reduserar miljøpåverknaden av vinterdrifta, og forlengar levetida til grøfter og stikkrenner.

I eksisterande kontrakt har malteksten for reinhaldsprosessen (kosting/feiing) ikkje fungert slik den var tiltenkt. I førre kontrakt vart det lista opp aktuelle områder for intervallkosting, dette ynskjer me å innføra på nytt i neste kontraktperiode. Dette då det er stort fokus på svevestøv og klima, samt at me ynskjer eit reinhald av vegane våre som er forutsigbart. Innføring av intervallkosting vil truleg medføra noko auka driftskostnader, då det i stor grad omfattar fylkesvegane, men for det meste kun sentrumsnære områder.

5.3. Dekkereperasjonar

Kvaliteten på vegdekket har mykje å seie for framkome, tryggleik og brukaroppleving. Gode tilhøve for avrenning og drenering er viktig for å halde oppe kvaliteten på vegkropp og vegdekke. Eit viktig moment er at det skal være takfall (tosidig tverfall) på rette strekk og ein-sidig tverfall i kurvar, og ingen langsgåande kantar som stenger for avrenning frå vegbana. Dei vanlegaste skadetypane på asfaltdekke er spor, ujamnheit, langsgåande og tverrgåande sprekker, slaghol, krakkelering, forvitring og liknande.

For dei fleste fylkesvegane i kontraktområdet er det ikkje sett av ressursar til annan dekkereperasjon enn slaghol og lokale skadar.

5.4. Kantslått

Eit viktig tiltak for å auke trafikktryggleiken, redusere forfall og betre siktlinene langs vegbana er kantslått av grøntareala. Kantslåttareal langs veg, gang- og sykkelveg og fortau omfattar areal ut frå vegkant. Krav til ryddebredde er skildra i handbok R610 (s.102).

5.5. Tunnelvask

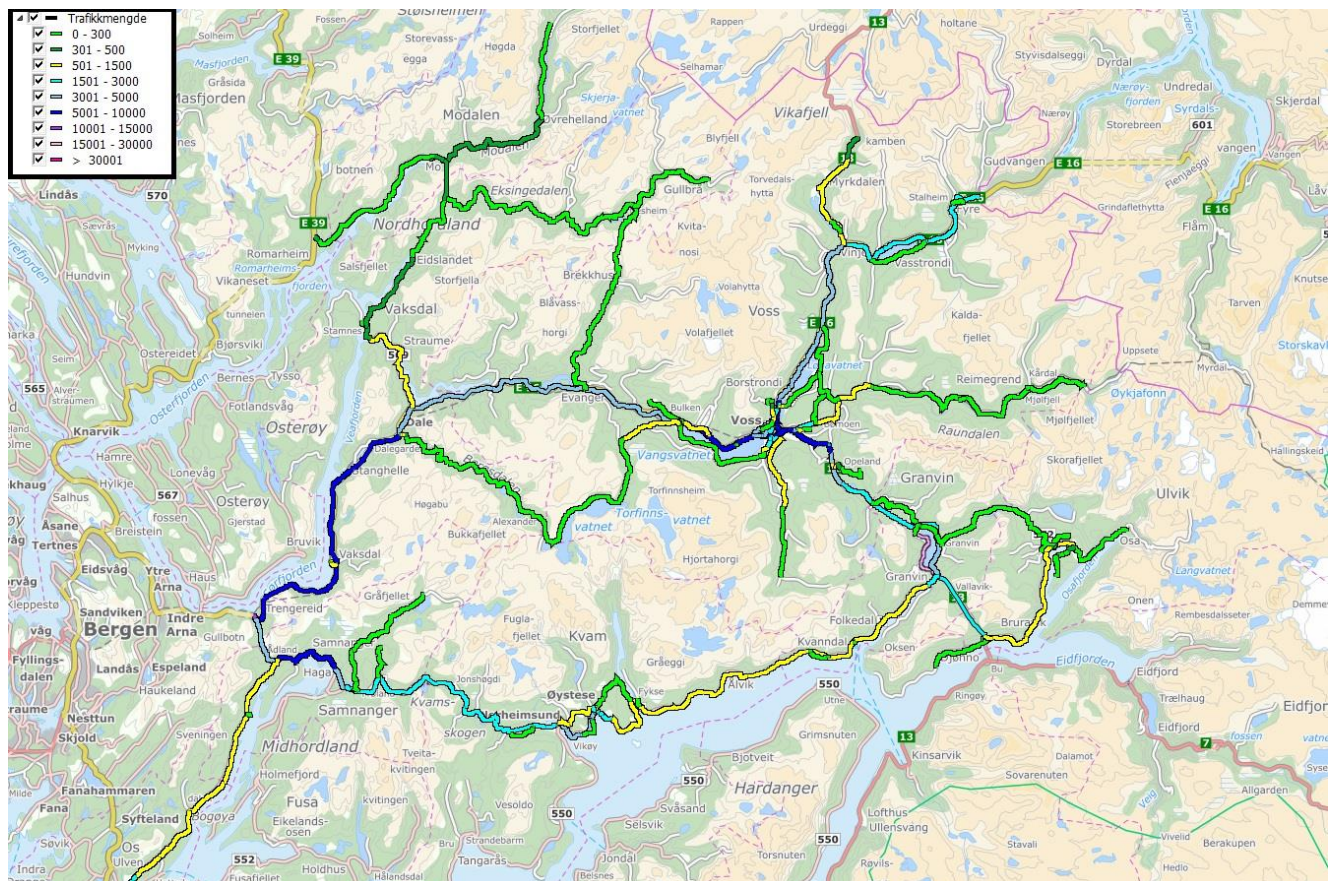
Det er fleire grunnar til reinhald av tunnelane. For de første skal reinhalde sikre god sikt for trafikantane i tunnelane, og at skilt og vegmerking skal vere synleg. Eit anna vesentleg moment er ønske om å forlengje levetida til utstyret som er montert i tunnelen, og hindre korrosjon og nedstøving. Behovet for tunnelvask vert i hovudsak rekna ut frå årssdøgntrafikken på vegstrekninga.

5.6. Reinhald av sideanlegg og vegutstyr

Ein viktig oppgåve i kontrakten er reinhald av sideanlegg og vegutstyr. Sideanlegg kan vera t.d. rasteplassar og ferjekaiar. Vegutstyr er til dømes skilt, vegoppmerking, vegbelysning, signalanlegg, rekkverk, støyskjermar, tekniske bygg, avfallsbeholdarar, leskur m.m. Dette er eit viktige tiltak for god trafikkavvikling, tryggleik og service til brukarane. Krava er skildra i R610, og presisert i kontraktsgrunlaget.

6 Standard i kontrakten ved budsjettnedtrekk

Trafikktala syner størst trafikk på riksvegane i fylket, som E16 mellom Voss og Vinje, og på rv. 13 mellom Vallavik og Voss. På fylkesvegane ligg ÅDT (trafikkmengde per døger) for det meste under 1500, med nokre få unntak i tettbygde strok på Voss, Kvam, Os og over Kvamskogen. Her er ÅDT målt til ein stad mellom 1501-3000. Ved ein eventuell budsjettnedtrekk i kontrakten er det slått fast av Hordaland fylkeskommune at dette vert gjeldande for det øvrige fylkesvegnettet med låge trafikktal. På kartet vert det vegane markert med lysegrønt.

Aktuelle vegar for nedtrekk på øvrig fylkesvegnett er: Fv. 128, 130, 131, 132, 133, 134, 300, 301, 302, 303, 305, 306, deler av 307, 308, 309, deler av 310, 311, 312, 313, deler av 314, deler av 315, 317, 343, 344, 345, 346, deler av 569 og deler av 572. Dette er vegar med ÅDT mindre enn 500.

7 Omklassifisering

I arbeidet med handlingsprogrammet til RTP skal ein arbeide vidare med og sjå klassifisering av vegnettet generelt, og kva fylkesvegar som bør omklassifiserast til kommunale vegar. Det er fleire veger i kontraktsonråde som det kan være aktuelle for ein slik omklassifisering. Dei aller mest aktuelle er fv. 128, 132, 133, 301, 303, 312. I tillegg bør ein vurderer 300, 306, 317, 130, 131, 311

8 Avtaler med kommunar

I kontraktsonråde er det områder kor det er hensiktsmessig å inngå avtaler med kommunane for å få en meir rasjonell drift.

Vi ynskjer å få til avtale med Kvam Herad om drift av turistattraksjonen/rasteplassen ved Steinsdalsfossen på fv. 7F, og med Voss kommune for drift og stell av sentrumsområde Voss (med unntak av sjølvve køyrebana som SVV fortsatt har som intensjon å drifta sommar og vinter). Voss sentrum omfattar for det meste riksvegnettet, men og ein liten del av fv. 315.

9 utfordringar på vegnettet

I kontraktsonråde er det store utfordringar med både vinterdrift, skred- og flaumsituasjonar gjennom året, som gir stor usikkerheit rundt kostnadsstyring, då akutte behov vil oppstå med jamne mellomrom. Det er på Voss kontrakten (riks+fylkesveg) 178 registrerte skredpunkt, noko som utgjør 45% av skredpunktane i Hordaland, og 82 tunnelar, som utgjør 43 % av tunnelane i Hordaland, dette er punkter kor det kan oppstå hendingar, som vil gi behov for akutt innsats for å kunne holde vegen open.

- Større nedfall frå usikra fjellsider
- Flaumsituasjonar i større og mindre elvefar
- Område med typisk årlege skred, eller sjeldnare
- Vinterdrift i snørike områder i kontrakten
- Problempunkt i kontrakten vinterstid (t.d. Vinjadalen)
- Aukande nedbørsmengde
- Nedfall i tunnel
- Ustabile vinterforhold, med fleire overgangsperiodar mellom milde og kalde værperiodar.

Fleire av fylkesvegane har gamalt og slitt asfaltdekke, over dårlig vegkropp, og tunnelane er av svært varierende kvalitet og alder. Kontrakten har ingen høgfjellsovergang, men Nesheimsfjellet på fv. 313 kan til tider kan verta stengt om vinteren. Likeeins har me fleire

snørike områder som til tider krev innsats med snøfresing. På fv. 344 Nesheim-Gullbrå har snøskred gjentekne gonger isolert innbyggjarane på Gullbrå.

Det er gjennomgåande et stort etterslep på vegkropp, drens og murer på fylkesvegane i kontraktssområde, og det vil oppstå akutte behov for å reparere vegar og murar.

Det er behov for midlar til punktutbetringar og strekningsvise utbetringar på alle fylkesvegane skal vi i framtida handtere de aukande nedbørsmengdene og den aukande trafikkmengda.

Fv. 7 som fungerer som omkøyringsveg for E16 når den er stengt, er ikkje dimensjonert for mykje trafikk, og ikkje eigna for tungtransport spesielt. Vegen er skredutsatt, er smal, og har mykje dårlig vegkropp og murer. For å unngå trafikale problema ved omkøyring har me ein ekstra beredskapsplan, med ledebil-køyring mellom Fyksesund og Granvin.

Det er ein auke i overgangsperiodar på vinteren for kontraktssområde som medfører fleire skifte mellom milde og kalde periodar. Dette gir igjen økonomisk usikkerheit for vinterdrifta, særskilt for mengdene med strømidlar og tal på brøyte-kilometer.

Statens vegvesen
Region vest
Vegavdeling Hordaland
Postboks 43 6861 LEIKANGER
Tlf: (+47) 22073000
firmapost-vest@vegvesen.no

vegvesen.no

Trygt fram sammen